

การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองของผู้ป่วยยาเสพติด ที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเข้มข้นทางสายใหม่

ฉลอง ประสิทธิ์นัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยายมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองของผู้ป่วยยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเข้มข้นทางสายใหม่ (FAST model) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มารับการบำบัดรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดสงขลาที่ได้รับการบำบัดครบกำหนด และอยู่ในระยะติดตามผลหลังการบำบัดรักษาเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงได้จำนวนตัวอย่าง 57 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบวัดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองที่ดัดแปลงมาจากแบบวัดความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองของ เพอร์ลิน และสกูลเลอร์ (Pearlin & Schooler, 1978) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ผู้วิจัยนำมาทดสอบหาความเที่ยง โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยง 0.71 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ติดยาเสพติดรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองเพิ่มขึ้นทุกราย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการบำบัดอยู่ในระดับมาก 6 ข้อใน 7 ข้อ คือ ความมุ่งมั่นที่ทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จด้วยตัวเอง (ร้อยละ 78.9) ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่สำคัญหลายอย่างในชีวิตได้ (ร้อยละ 64.9) การได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาชีวิต (ร้อยละ 63.2) มีความรู้สึกไม่ถูกกดดันและไม่ถูกผลักไส (ร้อยละ 63.2) ความสามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ (ร้อยละ 61.4) สามารถกำหนดสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยตัวเอง (ร้อยละ 54.4) ส่วนความสามารถแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นระดับปานกลาง (ร้อยละ 61.4) เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการพัฒนาตนเองจากโปรแกรมการบำบัดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 91.22) รองลงมา คือ ได้พัฒนาตนเองเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 80.70 เท่ากัน

ผลการศึกษาที่พบสามารถนำไปใช้เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มเนื้อหาในการจัดกลุ่มโปรแกรมการบำบัดเพื่อการพัฒนาเกี่ยวกับการควบคุมความคิด การควบคุมอารมณ์และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนจากเพื่อนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเองของผู้ป่วยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น